

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-747/18-H

Název	Mateřská škola Kostelec nad Orlicí, Mánesova 987
Sídlo	Mánesova 987, 517 41 Kostelec nad Orlicí
E-mail	msmanesova@seznam.cz
IČ	75 016 125
Identifikátor	668 000 805
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Petra Zakouřilová
Zřizovatel	město Kostelec nad Orlicí
Místo inspekční činnosti	Mánesova 987, 517 41 Kostelec nad Orlicí
Termín inspekční činnosti	3. – 5. 10. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů a akreditovaných vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu (dále ŠVP) a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Mateřská škola (dále MŠ, škola) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny, která poskytuje stravování dětem a zaměstnancům školy. Předškolní vzdělávání se uskutečňuje v pěti třídách, které jsou rozlišeny podle věku dětí. K datu inspekce bylo ve škole zapsáno celkem 111 dětí. V posledním roce před zahájením povinné školní docházky se v MŠ vzdělávalo 49 dětí, z toho sedmi z nich byla docházka do základní školy o jeden rok odložena, šest dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), tři děti mladší tří let a tři s odlišným mateřským jazykem. Informace o činnosti školy jsou dostupné na nástěnkách a webových stránkách www.ms-manesova.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy stanovila reálné priority, zaměřila se na oblasti dalšího rozvoje mateřské školy: stabilizovat současný kolektiv pracovníků, zajistit další materiální rozvoj a podporovat rozvíjející se spolupráci s dalšími mateřskými školami. Naplňování dlouhodobých cílů účinně napomáhá spolupráce se zřizovatelem a zapojení školy do různých projektů především v oblasti materiálního zabezpečení, např. rekonstrukce školní zahrady a vybudování školní jídelny.

Ze strany veřejnosti je o školu zájem, na vzrůstající počet žádostí o přijetí reagovala navýšením nejvyššího povoleného počtu dětí v mateřské škole o tři, aby mohla tak vyhovět dalším žádostem rodičů. Ředitelka školy plní právní povinnosti vyplývající z vykonávané funkce. Má zpracovanou základní dokumentaci školy, ve které jsou zahrnuty potřebné nástroje a mechanismy řízení. ŠVP obsahuje konkrétní informace o škole, v průběhu inspekční činnosti jej ředitelka školy v některých oblastech upravila a zpřesnila. Školní řád a vnitřní řád školní jídelny uvedla do souladu s příslušným právním předpisem. Elektronické vedení dokumentace školy (průkazné záznamy o průběhu vzdělávání) umožňuje ředitelce školy pravidelnou a účinnou kontrolu.

Ředitelka školy má s řízením školy dlouholeté zkušenosti, podporuje a motivuje všechny zaměstnance ke vzájemné spolupráci. V rámci hospitační činnosti věnuje náležitou pozornost především začínajícím a nově nastupujícím učitelkám. Ředitelka školy zvyšuje kvalitu vzdělávání zavedeným kontrolním systémem, realizuje s pedagogy pohospitační rozhovory, učitelky vhodně využívají vzájemné hospitace k novým podnětům pro vzdělávání dětí. Jednání pedagogické rady jsou plánovaná, ze zápisů vyplývá, že jsou projednávány zásadní záležitosti, dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy.

Vzdělávání dětí zajišťuje devět učitelek (včetně ředitelky školy) s odbornou kvalifikací a asistentka pedagoga. V letošním školním roce nastoupily tři nové učitelky, kterým uvádějící vyučující poskytují metodickou podporu. Zapojením do projektu škola získala finanční prostředky na zajištění školního asistenta, dalšího pracovníka má škola z úřadu práce, který pracuje ve funkci pomocného výchovného pracovníka. Pro další vzdělávání pedagogických pracovníků ředitelka školy vytváří vhodné podmínky. Učitelky mají vypracovaný plán osobního rozvoje, který je každoročně spolu s ředitelkou školy vyhodnocován. Na základě zjištěných potřeb je sestavován plán dalšího vzdělávání pro následující období. Vyučující se zúčastňovaly seminářů zaměřených především na rozvíjení čtenářské a matematické gramotnosti, na hudební, pracovní a polytechnickou výchovu. Ředitelka školy absolvovala vzdělávací kurzy v oblastech managementu a předškolní pedagogiky. V současné době navštěvuje kurz „ředitel koučem“, který je financován místní akční skupinou. V rámci projektu hrazeného z evropských fondů se škola zapojila do výměny zkušeností pedagogů z různých škol prostřednictvím oboustranných návštěv

v oblasti polytechnického vzdělávání, což přispívá k usnadnění přechodu dětí na základní školu. Vyučující si sdělují získané znalosti z dalšího vzdělávání prostřednictvím pedagogických rad a e-mailové komunikace. Ředitelka školy promyšleně řídí mateřskou školu, příkladně podporuje a motivuje zaměstnance v profesním růstu. Cílevědomě se snaží o zvyšování kvality vzdělávání v mateřské škole a dosahuje dílčích výsledků. Zatím se jí to nepodařilo v plném rozsahu, v průběhu inspekce byly zjištěny kvalitativně rozdílné přístupy učitelek ve vedení pedagogického procesu.

Prostorové podmínky školy jsou dobré. Budova je chráněna moderním bezpečnostním systémem. Všechny třídy jsou vybaveny novým nábytkem. Množství hraček je standardní, ve škole jsou různé didaktické pomůcky, dětská literatura, encyklopedie, materiály pro výtvarnou a pracovní činnost a tělocvičné nářadí a náčiní. Díky vhodným úložným prostorům, mají děti k učebním pomůckám a hrám dobrý přístup. Pro rozvoj informační gramotnosti je ve škole k dispozici interaktivní tabule a notebooky s vhodnými výukovými programy. Herní koutky a jejich vybavení podporuje rozvoj spontánních her. Dostatek příležitostí k přirozenému pohybu a sportovním aktivitám mají děti na nově vybudované školní zahradě. Jsou zde rozličné herní prvky z přírodních materiálů. Z finančních prostředků určených na environmentální projekt byla na ní vybudována bylinková zahrádka.

Záměry, které si škola stanovila v oblasti podpory zdravého životního stylu, se propojují ve vhodném složení jídelníčku. V rámci projektu Obědy do škol ředitelka školy zajistila financování školního stravování pro dvě děti. Škola vede děti ke všestrannému pohybovému rozvoji, organizuje pro ně např. plavecké a lyžařské kurzy. Preventivní aktivity v oblasti bezpečnosti škola začleňuje do vzdělávacích témat a při různých příležitostech děti přiměřenou formou seznamuje s možným nebezpečím. V této oblasti je škola úspěšná, protože četnost jejich úrazů je nízká.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Plánování vzdělávacího obsahu rámcově vychází z integrovaných bloků zahrnutých v ŠVP a je dále zpracováváno do dílčích tematických celků v třídních vzdělávacích programech. Ve vzdělávacích záměrech chyběla diferenciací cílů ve vztahu k individuálním schopnostem dětí. Plánování předškolního vzdělávání bylo u jednotlivých učitelek rozdílné.

V průběhu inspekčních hospitací byly zjištěny dílčí odlišnosti ve stylu pedagogického působení učitelek v jednotlivých třídách. Některé učitelky nerealizovaly spontánní a řízené činnosti dostatečně odborně a promyšleně. V průběhu ranních a odpoledních her učitelky vždy poskytovaly dětem dostatečný časový prostor a příležitosti k námětovým hrám, konstruktivním a dalším činnostem. Vedle zájmových aktivit souběžně probíhaly výtvarné, pracovní, ale i další činnosti, posilující jemnou motoriku dětí a obohacující je o poznatky se zaměřením na environmentální výchovu. Šíře a pestrost vzdělávací nabídky v rámci spontánních aktivit se v jednotlivých třídách výrazně lišila. V některých třídách děti neměly předem připravenou tematicky zaměřenou vzdělávací nabídku. Děti si vybíraly hračky podle svého přání, ale učitelky se již dále systematicky nevěnovaly rozvíjení těchto spontánních herních aktivit.

V některých třídách měly děti možnost výběru z různorodých činností nabízených vyučujícími. Práce s interaktivní tabulí ve třídě nejstarších dětí nebyla v rámci inspekčních hospitací do vzdělávací nabídky zařazena. Děti však měly volně k dispozici naučnou literaturu a dostatek kvalitních didaktických pomůcek. Děti se rovněž zapojovaly podle svého zájmu do her v námětových koutcích, starší chlapci týmově spolupracovali při konstruktivních hrách.

Průběh řízeného vzdělávacího bloku ovlivnil výběr metod a forem práce s dětmi. Učitelky v některých třídách spíše upřednostňovaly frontální způsob práce, kdy všechny děti plnily jednotně zadávané úkoly bez další diferenciaci. V případech, kdy učitelky zařazovaly zajímavé činnosti, děti spolupracovaly a aktivně se do nich zapojovaly. Po celou dobu byla zřejmá dominantní role učitelek, v některých částech řízených činností převažoval jejich verbální projev. Děti reagovaly na otázky pohotově, většina z nich byla pozorná. V ostatních třídách, kde vyučující zřetelně upřednostňovaly skupinovou formu práce, ponechávaly dětem širší prostor pro aktivitu, samostatnost a tvořivý projev. Ze spontánních projevů dětí bylo zřejmé, že jsou na tento pedagogický styl vedení zvyklé a vyhovuje jim. Děti byly většinou spokojené a komunikativní, mladší děti ještě nedodržovaly stanovená pravidla chování.

Vzdělávání dětí mladších tří let učitelky vhodně přizpůsobovaly jejich schopnostem a dovednostem, zpravidla převažovala hra nad řízenými činnostmi. Školní asistentka poskytovala dětem individuální pomoc a aktivně s učitelkami spolupracovala při jejich začleňování mezi vrstevníky. Dětem s odlišným mateřským jazykem vyučující zajišťovaly především individuální péči v rozvoji řeči. Uplatněné speciálně pedagogické postupy pro vzdělávání dětí se SVP odpovídaly doporučením školských poradenských zařízení. Při hrách a programově řízených činnostech učitelky rozvíjely myšlení a řečové dovednosti dětí, navozovaly situace, které vedly děti ke spolupráci. Asistentka pedagoga napomáhala dětem při realizaci zvolených aktivit a citlivě reagovala na jejich potřeby.

Škola převážně vytváří prostor pro rozvoj komunikativních dovedností. V některých třídách ojediněle, v některých třídách, při převažujícím mluvním projevu učitelek docházelo i k situacím, kdy prostor pro komunikaci dětí nebyl optimálně vytvořen. Náležitou pozornost škola věnuje všem dětem s problémy v oblasti řeči, úzce spolupracuje s logopedkou. Do vzdělávací nabídky učitelky cíleně zařazovaly skupinové logopedické chvíle, čímž posilovaly řečové dovednosti dětí.

Hodnocení dětí bylo v jednotlivých třídách rozdílné. Učitelky dětem jen v malé míře poskytovaly účinnou zpětnou vazbu, pouze v jedné třídě hodnotily děti adresně a s motivujícím účinkem. V několika situacích bylo pozorováno hodnocení učitelkami bez pozitivního motivačního prvku a v jednom případě i negativní způsob hodnocení.

Řízené pohybové aktivity tvořily součást každodenních programů, ve všech třídách bylo jejich obsahové zaměření provázané s realizovaným tematickým záměrem. Děti ve všech třídách se do pohybových aktivit zapojovaly a respektovaly pokyny a pravidla her stanovená učitelkami. Vyučující byly méně důsledné při metodickém vedení nejstarších dětí ke správnému provedení některých zdravotních cviků zaměřených zejména na správné držení těla.

Při pobytu dětí venku byly řízené a spontánní činnosti provázané, byla dostatečně rozvíjena hrubá motorika dětí. Děti samostatně zdolávaly terén zahrady, pohybovaly se sebejistě na herních prvcích. Učitelky podporovaly pozitivní vztah dětí k přírodě a vedly je k získávání konkrétních praktických dovedností. Celoročně pro ně připravují vycházky s ekologickou tematikou.

Uspořádání činností v průběhu respektuje individuální potřebu spánku všech dětí, má dobře nastavené pravidla pro odpočinek, která reagují na jejich potřeby. Děti, které při odpočinku neusnuly, se zabývaly rozličnými klidovými aktivitami. Škola má ve všech třídách jednotně vytvořené podmínky pro realizaci pitného režimu. Učitelky většinou dětí podporují k jeho pravidelnému využívání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Odlišný pedagogický styl vyučujících se v jednotlivých třídách promítl do rozdílných výsledků vzdělávání. Z chování i jednání většiny dětí bylo patrné, že se bezpečně orientovaly v prostředí MŠ. Byly zvědavé, využívaly předchozí zkušenosti k dalšímu učení. Dokázaly postupovat podle pokynů vyučujících. Starší děti chápaly základní číselné a matematické pojmy, poznávaly některé číslice a písmena, vyjadřovaly svou fantazii a představivost v konstruktivních i výtvarných činnostech. Ne vždy se však chovaly podle stanovených pravidel vzájemného soužití. Docházelo tak k občasným konfliktním situacím. Komunikační dovednosti dětí byly na očekávané úrovni. Starší děti hovořily v souvětích, bez ostychu navazovaly kontakty s dospělými i vrstevníky. Většina mladších dětí komunikovala pomocí jednoduchých vět, pojmenovávala okolní předměty i jevy. Slovní zásoba odpovídala daným věkovým skupinám dětí. Ve vyjadřování převážné většiny dětí se však objevovala četná chybná výslovnost jednotlivých hlásek. Rozdíly ve výsledcích vzdělávání byly patrné i vzhledem k nedůslednosti některých vyučujících při vedení dětí ke zvládnutí jemné motoriky v rámci zacházení s předměty denní potřeby. Část starších dětí tak neměla osvojeno správné držení kreslicího náčiní, lžice i příboru. Děti všech věkových skupin byly samostatné v oblékání i při osobní hygieně. Rozdíly byly patrné i v pohybové kultuře jednotlivých dětí (držení těla, koordinace při pohybu v prostředí).

Učitelky v průběhu vzdělávání sledují pokroky jednotlivých dětí. Dvakrát ročně své poznatky zaznamenávají do jednotně vedených diagnostických listů, jež jsou součástí zavedených portfolií. Ta jsou doplněna o vstupní dotazník vyplňovaný jejich zákonnými zástupci, plány dalšího rozvoje dětí s uděleným odkladem školní docházky, vzorky pracovních listů a datovanou kresbou lidské postavy. Uvedené výstupy ale vyučující nevyužívají v plném rozsahu k přípravě individuálního vzdělávání jednotlivých dětí.

Výsledky vzdělávání dětí škola úspěšně prezentuje prostřednictvím účasti v různých regionálních i celorepublikových soutěžích týkajících se výtvarné tematiky. Veřejnost je o dění v MŠ informována v Rychnovském zpravodaji.

Spolupráce MŠ s partnery je na vysoké úrovni. Škola cíleně podporuje sounáležitost s městem, kde sídlí. Aktivně se podílí na akcích pořádaných zřizovatelem (vítání občánků, výstavy výtvarných prací v budově městského úřadu, aj.). K nejvýznamnějším partnerům patří rodiče dětí, za jejichž spolupráce pořádá škola tradiční společné slavnosti, kterých se účastní i bývalí absolventi MŠ. Oblíbené jsou též dny tatínků, pracovní dílny či společné úklidy školní zahrady, čímž vyučující cíleně vedou děti s podporou rodičů k péči o okolní životní prostředí. V rámci rozvoje jazykových dovedností dětí škola účinně spolupracuje s klinickou logopedkou, což vede ke zkvalitňování činnosti školy. Podnětná je též spolupráce s místními organizacemi, mezi něž patří klub seniorů nebo pobytové středisko žadatelů o azyl. V rámci přípravy dětí na další stupeň vzdělávání MŠ efektivně spolupracuje s kosteleckými základními školami. Přínosné je i partnerství se základní uměleckou školou, obchodní akademií a domem dětí a mládeže.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Škola se intenzivně zapojovala do projektových aktivit v rámci Evropských fondů, rozvojových programů MŠMT a dalších zdrojů.

- Od poslední inspekční činnosti škola zaměřila svůj vzdělávací program směrem k environmentální výchově, jeho naplňování podpořila zacílením vzdělávací nabídky a vybudováním zahrady s ekologickým zaměřením.
- Došlo k výrazné modernizaci vnitřního vybavení školy, a to včetně didaktických pomůcek a výpočetní techniky.
- Školní jídelna, která se stala součástí právního subjektu, tím se zlepšila kvalita stravování dětí.
- Z důvodu zvýšeného zájmu o přijetí dětí do mateřské školy navýšila škola nejvyšší povolený počet dětí v mateřské škole o tři.
- Výrazné změny nastaly ve složení pedagogického sboru, jedna třetina učitelek je v mateřské škole velmi krátkou dobu.

Silné stránky

- Kontakty s partnery jsou v souladu se záměry školního vzdělávacího programu a jsou významným přínosem pro vzdělávací činnost mateřské školy a přispívají k prezentaci výsledků vzdělávání.
- Mateřská škola má vynikající podmínky pro environmentální výchovu, děti se na školní zahradě seznamují s přírodou, učí se ji chránit a pečovat o ni.
- Vedení školy se aktivně zapojuje do řady projektů a mnoha dalších grantových aktivit, které přispívají ke zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu a ke zlepšení materiálně technického vybavení školy.
- Mateřská škola poskytuje na velmi dobré úrovni systematickou preventivní logopedickou péči všem dětem, které ji potřebují.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Pedagogický styl učitelek není ve všech třídách mateřské školy v souladu s principy předškolního vzdělávání, rozdíly jsou zřejmé v uplatňovaných formách a metodách práce s dětmi.
- Škola získává neúplné informace o pokrocích jednotlivých dětí, neuplatňuje zjištěné výsledky při plánování vzdělávací nabídky.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Sjednotit pedagogický styl učitelek ve všech třídách v souladu s principy předškolního vzdělávání.
- Plánovanou vzdělávací nabídku u řízených činností více diferencovat vzhledem k odlišným schopnostem a dovednostem dětí.
- Zařazovat do procesu vzdělávání vhodné aktivizující metody a formy práce deklarované ve školním vzdělávacím programu.
- Vytvořit ve všech třídách prostor pro rozvoj komunikačních dovedností dětí.
- Zařazovat do výuky pravidelně zdravotně zaměřené činnosti, zejména cviky zaměřené na správné držení těla.
- Vyhodnocovat záznamy o dětech a stanovit si cíle pro jejich další rozvoj.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná městem Kostelec nad Orlicí s účinností od 20. 10. 2009, ze dne 19. 10. 2009 a dodatek č. 1 ze dne 20. 9. 2016
2. Rozhodnutí vydané KÚ Královéhradeckého kraje, čj. KUKHK-30072/SM/2017-4, s účinností od 29. 9. 2017, ze dne 29. 9. 2017
3. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. 10. 2012, ze dne 25. 6. 2012
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 18. 9. 2018
5. Souhlas s povolením výjimky z počtu dětí ve třídách pro školní rok 2018/2019 ze dne 25. 9. 2017
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný pro školní rok 2018/2019
7. Školní řád mateřské školy a vnitřní řád školní jídelny platné pro školní rok 2018/2019
8. Rozvrh přímé pedagogické činnosti platný pro školní rok 2018/2019
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na 1. pololetí školního roku 2018/2019
10. Plány osobního rozvoje pedagogických pracovníků pro školní rok 2018/2019
11. Doklady o vzdělání pedagogických pracovníků ve školním roce 2018/2019 a osvědčení o absolvování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
12. Záznamy z jednání pedagogické rady MŠ ve školním roce 2018/2019
13. Třídní knihy vedené ve školním roce 2018/2019
14. Přehledy docházky dětí vedené ve školním roce 2018/2019
15. Školní matrika vedená ve školním roce 2018/2019
16. Hodnocení individuálních výsledků vzdělávání (diagnostické záznamy) – školní rok 2018/2019
17. Dokumentace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami – školní rok 2018/2019
18. Doklady o přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání pro školní rok 2018/2019
19. Dokumentace vztahující se k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví žáků, materiálním a finančním podmínkám pro školní roky 2017/2018 a 2018/2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Radomíra Bartošová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu	Mgr. Radomíra Bartošová v. r.
---	-------------------------------

Mgr. Květa Maňáková, školní inspektorka	Mgr. Květa Maňáková v. r.
---	---------------------------

Ing. Lenka Koutníková, školní inspektorka	Ing. Lenka Koutníková v. r.
---	-----------------------------

Bc. Ilona Oškrobaná, kontrolní pracovnice	Bc. Ilona Oškrobaná v. r.
---	---------------------------

V Trutnově 25. 10. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. Petra Zakouřilová, ředitelka školy	Bc. Petra Zakouřilová v. r.
--	-----------------------------

V Kostelci nad Orlicí 26. 10. 2018